

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

NIPiP-NRPiP-OIE.060.54.2021

Warszawa, 25 marca 2021 r.

Pan
Jakub Bydło
Dyrektor Departamentu Dialogu
Społecznego w MZ

Szanowny Panie Dyrektorze,

W związku ze zgłaszanymi do NRPiP informacjami o zatrudnianiu pielęgniarek i położnych w indywidualnych lub indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich w województwie dolnośląskim zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie Państwa stanowiska w kwestii wskazanej poniżej.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 562 ze zm.) zawód pielęgniarki i zawód położnej są samodzielnymi zawodami medycznymi. Pielęgniarka i położna ma prawo do samodzielnego wykonywania zawodu w szczególności do realizacji określonych świadczeń zdrowotnych w granicach posiadanych kompetencji zawodowych zarówno w podmiocie leczniczym, jak i poza nim - w ramach indywidualnej lub indywidualnej specjalistycznej praktyki. Należy również podzielić pogląd doktryny wyrażony w komentarzu do ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, w którym to autor wskazał, że cyt.....”*Zasada samodzielności łączy się z prawnym obowiązkiem osobistego wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej, czyli podejmowania i prowadzenia w sposób osobisty (indywidualny) działań medycznych ukierunkowanych na organizm pacjenta, odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej, na podstawie kwalifikacji i umiejętności zdobytych w wyniku kształcenia i nabytych uprawnień. Ponadto udzielanie świadczeń zdrowotnych w ramach zawodu pielęgniarki i położnej ma zawsze charakter adresowany, indywidualny, co wynika ze szczególnego zaufania łączącego pielęgniarkę lub położną z pacjentem.*¹

W świetle powyższego wobec osobistego i samodzielnego wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej oraz zakresu wykonywanych świadczeń zdrowotnych w opinii NRPiP nie jest możliwe przyjęcie, iż pielęgniarka lub położna wykonuje czynności pomocnicze wobec lekarza lub lekarza dentystry, który prowadzi indywidualną lub indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską/dentystyczną. To na takie czynności wskazuje natomiast art 53 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 514 ze zm.). W opinii NRPiP przepis ten nie dotyczy pielęgniarki, ponieważ wykonuje ona samodzielnie inny zawód medyczny, a świadczenia zdrowotne które wykonuje nie są czynnościami pomocniczymi dla lekarza czy lekarza dentystry. Czynnościami pomocniczymi w opinii NRPiP mogą być czynności o charakterze administracyjnym czy też czynności w zakresie rejestracji

¹ Wojciech Lis, Monika Sadowska Komentarz do art. 20 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej dostępny w serwisie informacji prawnej LEX

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

wykonywane przez rejestratorkę czy asystentkę ale nie działania obejmujące udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż powyższe stanowisko odnośnie charakteru czynności pomocniczych jest aktualne również na gruncie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej w odniesieniu do zatrudniania innych osób przez pielęgniarki i położne prowadzące indywidualne praktyki. Ustawa ta w art. 20 przewiduje bowiem, iż pielęgniarka lub położna wykonująca indywidualną praktykę lub indywidualną specjalistyczną praktykę może zatrudniać osoby niebędące pielęgniarkami lub położnymi do wykonywania czynności pomocniczych (współpracy). Jest to zatem analogiczna regulacja prawna do istniejącej w art. 53 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Na gruncie ww. zapisu ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej w komentarzu do tej ustawy został wyrażony pogląd doktryny podzielany przez NRPiP przewidujący, iż cyt. *"Konsekwencją osobistego wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej jest zakaz zatrudniania przez pielęgniarkę i położną wykonujące zawód w ramach praktyki zawodowej innej pielęgniarki lub położnej (art. 20 u.z.p.p.). Jednakże samodzielne i osobiste wykonywanie zawodu pielęgniarki i położnej nie wyłącza pomocy osób, które będą im podporządkowane jako przedsiębiorcy, przy czym warunkiem jest zatrudnianie tych osób do wykonywania czynności pomocniczych, ograniczających się wyłącznie do wspomaganie pracy pielęgniarki i położnej, czyli np. czynności administracyjnych, prac porządkowych, czyli w innym zakresie niż udzielanie świadczeń zdrowotnych"*.²

Reasumując z uwagi na powyższe lekarz lub lekarz dentysta nie powinien w opinii NRPiP zatrudniać pielęgniarki w indywidualnej lub indywidualnej specjalistycznej praktyce z uwagi na to, iż nie wykonuje ona czynności pomocniczych wobec lekarza lub lekarza dentysty. Tym samym w opinii NRPiP zawód pielęgniarki nie jest objęty dyspozycją przepisu art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Analogiczne stanowisko dotyczy zawodu położnej.

Ponadto w załączeniu przesyłam opinię w przedmiotowej kwestii Pani prof. dr. hab. Doroty Karkowskiej.

Czy podzielają Państwo powyższe stanowisko NRPiP?

Z poważaniem

Wiceprezes NRPiP

---

²Wojciech Lis, Monika Sadowska Komentarz do art. 20 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej dostępny w serwisie informacji prawnej LEX